

PRESA EN CONSIDERACIÓ D'UNA INICIATIVA LEGISLATIVA POPULAR SOBRE LES CURSES DE BRAUS AMB TORTURA I MORT DE L'ANIMAL

INTERVENCIÓ DE JOAN PUIGCERCÓS, PRESIDENT DEL GRUP
PARLAMENTARI D'ESQUERRA REPUBLICANA DE CATALUNYA

Parlament de Catalunya, 18 desembre 2009

Una iniciativa civil

Aquesta no és la primera iniciativa legislativa popular que es pren en consideració en aquesta Cambra. Recordaran que fa pocs mesos vàrem debatre sobre la prohibició dels cultius transgènics. Aquella iniciativa no va obtenir la majoria necessària per poder ser tramitada, i aquell devenir no va ser una excepció, sinó, malauradament, el tarannà d'aquest Parlament. Fins al moment cap de les ILP presentades aquesta legislatura han assolit la majoria suficient per ésser tramitades. Cap d'elles.

Nosaltres creiem que els grups parlamentaris no haurien de vetar sistemàticament la possibilitat d'obrir una ponència, no haurien de vetar la discussió política, la confrontació d'idees. És per aquest motiu que demanem a la resta de grups de la cambra el rebuig de l'esmena a la totalitat. No defugim les nostres responsabilitats quan el tema ens incomodi, no podem tancar la porta als debats que preocupen als ciutadans que ens han escollit per representar-los.

Aquesta ILP, signada per 180.000 persones, ha estat impulsada des de la societat civil. No podem obviar-la com si res i després preguntar-nos amb sorpresa perquè creix la desafecció cap a la política. No estarem donant la resposta adequada si en ocasions com la d'avui decidim que aquest tema no mereix la nostra consideració.

Un debat públic fruit de la participació democràtica

Nosaltres ho tenim clar, estem a favor de la major participació possible en democràcia, en totes les seves expressions, i no rebutgem el treball d'aquella ciutadania que s'implica en els afers públics, dels emprenedors que confien en les seves institucions com la via per impulsar canvis socials.

Aquests dies hem sentit com un dels arguments dels taurins ha estat el "prohibit prohibir". Apliquem doncs aquesta màxima: "Prohibit prohibir... el debat públic". Perquè avui no decidirem sobre l'abolició de les curses

de braus amb tortura i mort de l'animal. Avui només hem de decidir sobre si volem que aquest Parlament pugui o no debatre sobre aquesta qüestió, tal com sol·liciten milers de ciutadans. No defraudem la voluntat popular de la majoria de la societat catalana, que fa anys que desitja que aquest debat tingui lloc a la nostra màxima institució parlamentària i legislativa. I més quan sabem que aquesta iniciativa és el fidel reflex del que ens diuen els estudis demoscòpics: un 70% de la ciutadania catalana vol l'abolició de les curses de braus amb tortura i mort de l'animal.

Considerem legítim defensar l'espectacle taurí o defensar-ne la seva abolició. Però considerem il·legítim no acceptar debatre la qüestió.

Els drets dels animals

A finals de la legislatura passada el grup d'Esquerra va presentar una iniciativa legislativa molt similar. Una iniciativa que va decaure per finiment avançat de la mateixa legislatura. Vàrem ser també els impulsors de la declaració de la nostra capital Barcelona com a municipi antitaurí, com ho són una setantena d'altres municipis catalans. Per tant hores d'ara no és cap incògnita quin serà el posicionament polític d'Esquerra.

Creiem que un dels elements més significatius dels éssers humans és la reflexió ètica a que sotmetem la nostra conducta, individual i col·lectiva. Aquesta reflexió ètica ens ha portat a evolucionar i assumir canvis. Per exemple, fa dos cents anys l'esclavitud era una institució social acceptada moralment per la majoria de ciutadans lliures. Com ho era també, fa només cent anys, la limitació dels drets civils i polítics de les dones. Situacions que sortosament van canviar amb l'avenç de les idees il·lustrades.

Aquesta evolució també ha comportat un canvi progressiu en les relacions entre humans i animals, acompanyat dels corresponents canvis legislatius. En temps passats, a tota Europa, hi havia espectacles amb animals, doncs la societat no exigia un comportament ètic cap a ells. Però aquells ideals il·lustrats van anar canviant el panorama. Gran Bretanya, per exemple, va abolir la lluita entre animals, ja el 1822, fa gairebé dos-cents anys.

Fa anys que la ciència ha demostrat que els animals també poden patir dolor físic i psíquic, i la societat majoritàriament exigeix respecte al benestar animal. Hi ha a tot el món una convicció cada cop més generalitzada de rebuig al maltracte animal. A la consideració dels

animals també com a subjectes de drets.

Ja el 1978, la Lliga Internacional dels Drets dels Animals aprovà la Declaració Universal dels Drets dels Animals, que en el seu article 3.a proclama: “Cap animal no serà sotmès a maltractaments ni actes cruels”. I en el seu article 11 “Tot acte que impliqui la mort d'un animal sense necessitat és un crim contra la vida”.

I des de fa alguns anys la Societat Mundial per a la Protecció Animal impulsa una Declaració Universal sobre Benestar Animal, una proposta d'acord intergovernamental per reconèixer que els animals són éssers capaços de sentir i patir, que tenen unes necessitats de benestar que han de ser respectades i que la crueltat cap a ells ha d'acabar. Aquesta iniciativa, que es vol que sigui assumida i aprovada per l'ONU, ja ha estat recolzada pels governs de Suècia i Nova Zelanda i per la Organització Mundial de Sanitat Animal.

Un espectacle violent i cruel

A l'Estat espanyol, Catalunya, com tantes d'altres vegades, ja va ser capdavantera, també en aquesta qüestió, i ho traduí en l'aprovació de la Llei de 1988 sobre protecció dels animals. Legislativament vàrem continuar avançant i l'exemple d'aquesta evolució és la Llei de 2003 que explícitament prohibeix les baralles i espectacles amb animals si aquests li poden ocasionar patiment. Ara, entenem que cal fer un pas més, i pal·liar una llacuna de la llei del 2003, on es va continuar permetent les curses de braus amb tortura i mort de l'animal.

La cursa de braus és un espectacle violent i cruel, que infligeix a l'animal una autèntica tortura. Els estris utilitzats en aquest espectacle són “*la puya, les banderilles i l'estoc*”. Per entendre'ns: la “puya” és una llança que destrossa i lesiona la musculatura, vasos sanguinis i nervis de l'animal. Les “banderilles” són uns arpons d'acer tallant, que dessagnen el lloc de l'animal. I “l'estoc” és una espasa que segons el lloc del cos per on penetri pot destrossar el fetge, els pulmons, l'estómac o d'altres òrgans interns.

Malgrat les greus lesions que pateix l'animal al llarg de l'espectacle, aquest, per la seva gran potència física, no acostuma a morir però cau a terra. En aquest moment se li clava a la nuca l'anomenada “*puntilla*” un punyal que intenta tallar-li la medul·la espinal. Finalment el brau queda paralitzat i mor asfixiat. Les lesions patides són tan greus, que fins i tot

en les comptadíssimes ocasions que el brau resulta indultat i no mor a la plaça, quasi sempre mor posteriorment.

No hi ha cap dubte sobre el patiment del brau, un mamífer superior amb un sistema nerviós comparable amb els de la resta de mamífers superiors com els éssers humans.

L'empatia és la qualitat que dota l'esser humà, junt amb d'altres, de la capacitat d'identificació amb el dolor aliè. El primer nivell d'aquest procés té lloc en relació amb els animals. Aquesta disposició és espontània i difosa en totes les cultures, un procés d'humanització que és de màxim respecte en relació als animals domèstics i de companyia, i que cal estendre als animals no domèstics.

Cultura? Art? Tradició?

Hi ha qui diu que això és cultura. Nosaltres creiem que la cultura és el coneixement científic que ho defineix com a patiment.

Hi ha qui diu que això és art. Per nosaltres maltractar cruelment a un animal fins a la mort no pot ser definit de cap manera com a art.

I no es pot confondre la representació plàstica, artística, d'aquestes accions, en pintura, en escultura... com un aval a la bondat de l'espectacle. Altrament hauríem de considerar també com a art un dels episodis de la història més tractat per artistes de tots els temps: la crucifixió de Jesús. O arribaríem a l'absurd d'afirmar que l'art representat al Gernika de Picasso és l'art del bombardeig.

Hi ha qui diu que això és tradició. Nosaltres creiem que no és una tradició èticament acceptable. Que quan entren en conflicte la tradició i la raó una societat avançada no pot tenir cap dubte. Les tradicions han de comportar algun valor positiu. Quins valors aporta a la societat aquesta tradició? Que aporta aquest espectacle pintoresc de maltractar animals en públic? Que aporta aquesta celebració gratuïta i banal de la tortura i la mort?

Deia Josep Pla:

“Jo no vaig a les curses de braus perquè vaig comprovar la primera vegada que el meu estomac no resistia les deu estocades que el torero va haver de donar al brau, però no m'ho vaig perdre perquè havia pagat l'entrada. Vaig resistir i poc a poc vaig anar mirant aquella carnisseria. A

la quarta cursa ja tot em semblava natural. I en la cinquena, fins i tot no m'hagués importat, si en lloc del brau haguessin mort al meu cosí”.

D'això parlem els que volem abolir la tortura i la mort de les curses de braus. D'acabar amb la insensibilitat, amb la manca d'empatia cap a altres sers vius.

Un debat universal, no pas català

Hi ha qui considera que les curses de braus amb mort de l'animal són una pràctica aliena a la nostra tradició popular. I hi ha qui contràriament en defensa la llarga tradició a Catalunya d'aquest espectacle.

Aquest és un debat del tot irrellevant. Tant si aquesta és una pràctica aliena a la nostra tradició popular com si l'espectacle fos d'una “catalanitat” fora de tot dubte, tindríem tot el dret del món a abolir-lo si considerem que no s'adiu a les demandes ètiques públiques de la nostra societat contemporània.

Perquè que quedi molt clar, aquest no és un debat català. L'abolicionisme és una demanda que existeix a tots els països on es realitzen curses de braus amb tortura i mort de l'animal: a Colòmbia, a l'Equador, a Espanya, a França, a Mèxic, al País Basc, al Perú, a Portugal, a Veneçuela... En tots aquests països existeixen entitats abolicionistes. Aquest és doncs un debat i una demanda universal.

Al capdavant del món més avançat

El progrés d'una societat es mesura en bona part pel seu ordenament jurídic, no tant per la conducta dels seus ciutadans, sinó per allò que preveu l'ordenament jurídic per determinades conductes. Els hi demano un ordenament jurídic a l'alçada de les expectatives del segle XXI.

Posem-nos doncs al capdavant de les nacions més avançades. Fem nostres els anhels de milions de ciutadans que volen arreu un món més lliure de violències.

Abolim la tortura i la mort gratuïta de la nostra societat.

Donem des de Catalunya un exemple a tota la humanitat.

Moltes gràcies.